

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/78/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111218857
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111218857.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: K. X., bytom C., ul. U. F. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom, Advokátska kancelária Bardejov, Partizánska 5, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné nám. 13, v konaní o náhradu škody s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove, č. konania 17C/155/2011-50 zo dňa 13.02.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobcovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 99,54 Eur a žalovaný je povinný ju zaplatiť JUDr. Jánovi Jurčovi, advokátovi, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu 1.791,66 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň vyslovil, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania, výška ktorých bude vyčíslená v písomnom vyhotovení a tieto uhradiť priamo na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Jánovi Jurčovi, advokátovi v Bardejove, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Opravným uznesením 17C/155/2011-74 z 13.06.2012 opravil súd prvého stupňa výrok o trovách konania v rozsudku z 13.02.2012 tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 369,13 Eur a tieto uhradiť priamo na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Jána Jurča, advokáta v Bardejove.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ Úradu justičnej a kriminálnej polície vo Vranove nad Topľou z 29.12.2006 bolo začaté voči žalobcovi trestné stíhanie pre prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal sťažnosť, ktorej Vojenská obvodová prokuratúra v Prešove nevyhovela. Bola podaná obžaloba, na základe ktorej Vojenský obvodový súd v Prešove vyhlásil rozsudok 2T/13/2007, ktorým uznal žalobcu vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. V odvolacom konaní Vyšší vojenský súd v Trenčíne rozhodol o obžalobe tak, že napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a žalobcu oslobodil spod obžaloby. Dôvodom takéhoto postupu Vyššieho vojenského súdu bola tá skutočnosť, že skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1a Trestného zákona nie je trestným činom. Právny zástupca žalobcu vyúčtoval trovy obhajoby ku konaniam 2T/13/2007 a 2To/15/2008 v celkovej sume 53.975,60 Sk, čo dňa 17.07.2008 žalobca svojmu obhajcovi aj uhradil.

Žalobca listom zo 06.09.2010 si uplatnil škodu v podobe vynaložených výdavkov na obhajobu v tomto trestnom konaní z dôvodu nezákonného rozhodnutia na Ministerstve obrany SR, ktoré žiadosť prevzalo 16.09.2010. Následne bolo oznámené, že vec postupuje príslušnému orgánu čo je Ministerstvo

spravodlivosti SR. Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo 04.05.2011 uviedlo, že žiadosť bola postúpená, ktorá bola aj predbežne prerokovaná, ale pre nesplnenie predpokladov jej nebolo vyhovené.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Podľa názoru žalovaného súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, čo má za následok odňatie účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Podľa názoru žalovaného nesprávne bolo ustálené súdom prvého stupňa, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý založil nárok na náhradu škody, hoci by išlo o rozhodovaciu činnosť súdu, ktorý prejednával vec týkajúcu sa obžaloby voči žalobcovi. Podľa názoru žalovaného nie je ani orgánom, voči ktorému mal súd prvého stupňa konať a tento záver dostatočným spôsobom vo svojom rozhodnutí, prečo tak robil, neodôvodnil. Rovnako namietal aj to, že súd priznal náhradu škody, ktorú tvorili trovy obhajoby žalobcu v trestnom konaní a podľa žalovaného má nárok len na trovy nutnej obhajoby. Namietal aj to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa možno považovať za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie pre nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Preto navrhoval, aby odvolací súd uvedené rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril aj žalobca, ktorý poukázal na to, že nie je dôvodný záver, ktorý uvádza vo svojom odvolaní žalovaný, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané na základe nesprávneho skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia. Rovnako neobstojí ani okolnosť nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného v spore. Naopak súd prvého stupňa v súlade s platným právom vo veci rozhodol, a preto žiadal toto rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za hodnoty sporu za jeden úkon právnej služby + paušálnu náhradu a DPH v celkovej sume 99,54 Eur.

Odvolací súd prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistenom skutkovom stave. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenej pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie,

ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

V konaní bolo nesporne preukázané to, že voči žalobcovi bolo začaté trestné stíhanie, ktoré vyústilo v podanie obžaloby na Vojenskom obvodovom súde v Prešove s tým, že sa mu kládlo za vinu naplnenie skutkovej podstaty prečinu zneužitia právomoci verejného činiteľa. Na základe toho Vojenský obvodový súd ho v konaní vedenom pod č. konania 2T/13/2007 dňa 06.03.2008 uznal vinným z prečinu v celom rozsahu. K oslobodeniu osoby žalobcu došlo až rozhodnutím Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne v konaní 2To/15/2008. Rovnako je nepochybne preukázané, že žalobca využil všetky opravné prostriedky v rámci trestného stíhania a to, že podal sťažnosť proti začatiu trestného stíhania, ktorej Vojenská obvodová prokuratúra v Prešove nevyhovela. Podal odvolanie voči rozsudku Vojenského obvodového súdu v Prešove, na základe ktorého Vyšší vojenský súd v Trenčíne oslobodil žalobcu od kvalifikovaného prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Následne prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil nárok na náhradu škody, ktorá pozostávala z úhrady trov obhajoby v tomto konaní, ktoré svojmu advokátovi zaplatil návrhom na predbežné prejednanie. Vzhľadom k tomu, že v čase, kedy prebiehalo trestné stíhanie, vec riešili Vojenská obvodová prokuratúra a Vojenský obvodový súd a Vyšší vojenský súd, s touto žiadosťou na predbežné prejednanie sa obrátil na Ministerstvo národnej obrany, ktoré postúpilo túto žiadosť Ministerstvu spravodlivosti a toto prijatie žiadosti potvrdilo a následne osobitným listom oznámilo, že nevyhovuje tejto žiadosti.

K odvolaniu žalovaného je nutné uviesť, že pokiaľ ide o námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu zo strany súdu prvého stupňa a následné nesprávne právne posúdenie veci, s týmto nie je možné sa stotožniť. Skutkový stav týkajúci sa zistenia rozhodujúcich okolností prípadu bol dostatočným spôsobom preukázaný a žalobca predložil všetky zákonom predpokladané listinné dôkazy. Toto súd prvého stupňa aj vo svojom rozhodnutí podrobne citoval. Súd prvého stupňa aj poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde podrobne uvádza ustanovenie § 3 ods. 1, 2 tohto zákona, ktorý konkrétny výkon verejnej moci zakladá nárok na zodpovednosť za škodu, čiže ide o nezákonné rozhodnutie, nezákonné zatknutie, zadržanie a iné pozbavenie osobnej slobody rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení a o väzbe a nesprávny úradný postup. Rovnako súd prvého stupňa uvádza ustanovenia tohto zákona, konkrétne § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, 2, 3, kde presne popisuje, kto koná v mene štátu v takomto prípade a dospel k záveru, že ide o Ministerstvo spravodlivosti SR. V tomto smere neobstojí námietka odvolateľa, že dostatočným spôsobom súd prvého stupňa sa nevysporiadal s otázkou pasívnej legitímácie žalovaného. Práve naopak, reaguje na otázku, v ktorom štádiu tohto trestného stíhania by zodpovedala za škodu Generálna prokuratúra podľa písm. b) § 4 ods. 1 citovaného zákona a vyhodnotil, že došlo k podaniu obžaloby, keď bol v prvom stupni Obvodným vojenským súdom uznaný vinným a bol mu vymeraný trest a spod obžaloby bol oslobodený až v čase druhostupňového odvolacieho konania na Vyššom vojenskom súde v Trenčíne, zodpovednosť za škodu pripadla Ministerstvu spravodlivosti SR. Z rozhodnutia Vyššieho vojenského súdu na základe rozsudku, ktorým žalobcu oslobodil, je konštatované, že skutok, pre ktorý bol stíhaný, nie je trestným činom. To znamená, že orgány činné v trestnom konaní pred podaním obžaloby, keďže proti začatiu trestného stíhania bola podaná sťažnosť zo strany žalobcu, mohli toto stíhanie zastaviť z týchto dôvodov a keďže sa tak nestalo a bola podaná obžaloba, prebehlo súdne konanie. Aj z ustálenej judikatúry vyplýva, že v takom prípade zodpovednosť pripadá na Ministerstvo spravodlivosti SR. Ďalšia námietka žalovaného, ktorá spočíva v tom, že nebol použitý správny právny predpis rovnako neobstojí z toho dôvodu, že škodu uplatnenú v tomto konaní upravuje zákon č. 514/2003 Z.z. a súd prvého stupňa odcitoval ustanovenie § 3 ods. 1, 2 zákona, kde vymenúva podmienky zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci v podobe konkrétnych rozhodnutí resp. postupov. Možno sčasti prisvedčiť námietke žalovanej strany, že súd prvého stupňa konštatuje, že išlo o nesprávny úradný postup, ktorý videl v tom, že bolo nesprávne vyhodnotené správanie žalobcu a priradenie tohto konania pod skutkovú podstatu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Na veci to však nič

nemení, pretože súd prvého stupňa citoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v celom rozsahu, to znamená vrátane náhrady škody za nezákonné rozhodnutie.

Vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody, ktorá predstavovala trovy obhajoby v trestnom stíhaní, poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých akceptoval náhradu škody, ktorá pozostávala nie len z trov nutnej obhajoby ako to namieta žalovaný, ale z trov obhajoby, keďže v súlade s Ústavou Slovenskej republiky každý občan má právo na zastúpenie v konaní a nemožno toto uprieť ani v prípade, že Trestný poriadok nepredpisuje nutnú obhajobu a napriek tomu trestne stíhaný subjekt sa rozhodne pre to, aby ho v konaní zastupoval advokát. Je potrebné ešte zvýrazniť a zdôrazniť, že táto podstata nároku na náhradu škody sa viaže v danom prípade na samotný výsledok trestného stíhania a toto bolo rozhodujúcim kritériom pre rozhodnutie tak súdu prvého stupňa, ale aj rozhodnutie odvolacieho súdu.

Preto správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ vyhovel žalobe a postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Riadil sa zásadou úspechu aj v odvolacom konaní, preto priznal náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia žalobcu. Konkrétne vychádzal z ustanovenia § 14 ods. 1 písmena a/ vyhlášky č. 655/2004, kde z hodnoty sporu 1.791,66 Eur odmena za jeden úkon právnej pomoci je 75,32 Eur, podľa § 15 písm. a) a § 16 ods. 3 priznal 1x 7,63 Eur ako režijný paušál alebo paušálnu náhradu, čo je spolu 82,95 Eur a k tomu pripočítal 20 % DPH. To znamená, že spolu trovy právneho zastúpenia činili sumu 99,54 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.